

(המשך מעמוד 19)

כל אותה תקופה בחדרו במלון, כשהוא סר בל מן הקור והבדידות של פאריס. רק לאחר מכן חזרה כל הכבודה ללוד.

★ ★ ★

הכרעה במיטבה

בית אין מרים אשכול מרשה לעצמה פינוק כזה. היא עוקבת בעירנות אחרי מערכת החתירה של יריבי בעלה, עוזרת לו לקבוע את המלכיו, כאשר הוא חוזר עייף וסחוט מישיבותיו. לוי אשכול יודע, כי אצל מרים ימצא לא רק אוזן קשבת, אלא גם הגיון קר ונועז. עד כדי כך, שהוא איננו משאיר מחוץ לדלת ביתו את בעיות הממשל המעצבנות אותו, ולא את מצב הרוח האופף אותו ב"שעות העבודה".

לא מוזמן חזר נסער הביתה והחל מספר לאשתו על התקפותיו הפרועות של לוד בן-גוריון. תוך כדי שיחה נרגשת, הרים את קולו. "אל תצעק עלי!" השיבה מרים, "צעק על אשתך". מישפט זה פירק את המתח העצום, והי שניים פרצו בצחוק.

היא אינה מהססת לבחון את סדר-היום שלו, לקבוע לו עדיפויות או לגזור עליו לקבל אנשים, אשר היא חושבת כי עליו לראותם. ואילו הוא, מצידו, אינו מהסס להפגין את מידת התחשבותו בדעתה. כך, למשל, שעה שנאם לאחרונה בפני פעילי מפא"י במחוז תל-אביב, בתשובה להתקפה של משה דיין, השמיע את האנימאמין שלו. מדי פעם היה פונה לאשתו, שישבה לידו, ושואל: "אני צודק, מרים?" והיא היתה משיבה לו בחיך.

כאשר היא חושבת שאינו צודק, אינה מהססת לומר לו זאת. לוי אשכול, למשל, נמנע מלהיכנס בריב עם הדתיים. הוא סבור, כי יש לו די חזיתות ואין לו צורך בחזית נוספת בשטח הדתי. ואילו מרים אשכול מחייבת קו תקיף דקא בנקודה זו. כאשר עמדה על הפרק פרשת המיט ב"חיים הכשרים בשלום", נפלה ההכרעה במיט ב"ח של מרים.

שם הוחלט, כי הפעם לא ייכנע אשכול לדתיים. ואמנם הוא השמיע מעל במת ה' כנסת ביקורת על הדתיים, שכמותה לא שמעו מפיו מעודם. ישראל בריהודה, ש' נאבק בזירה הממשלתית נגד ההשתלטות הדתית, מצא במרים אשכול בת-ברית פעילה ביותר. רק כאשר הופעל לחץ מאמריקה, הסביר אשכול לאשתו שלא כדאי להסתכסך עם העולם היהודי כולו בגלל מיטבה צ'פ. עד היום לא שכחה מרים אשכול מפלה זאת לדתיים. כאשר הגיע לשולחנו של ראש-הממשלה דו"ח השופט משה גולן בפרשת השוחד של תל-גיבורים, היא נפרעה מהם. ראשי המפד"ל תבעו מאשכול לגנוז את הדו"ח. היתה זאת מרים שטענה, כי יש לציבור זכות לדעת מה קרה, והיא אשר שיכנעה את אשכול למסור לפירסום את מסקנות המפד"ל ותפסו ואף להעביר ליועץ המש' פטי. פירסום זה פגע באחד מידידיו הקרובים ביותר של אשכול — גיבור העליה יצחק רפאל, שמאז הנישואין חדל לברוק בביתו. אז נטבע השם "דליה", כאשר הכריז אחד משרי המפד"ל: "הדליה הזאת עוד תוביל אותו לאברון".

★ ★ ★

"כוס תה!"

פילון יריד חתיק כמו פינחס ספיר אינו מחוסר מפני מעמדה המיוחד של האשכולית. בחוג המצומצם של ראש-הממ' שלה מספרים, כי שר-האוצר אינו האורח הרצוי ביותר בבית יודו. הסיבה: עוד לפני הנישואין העליב שלא במתכוון את מרים. היה זה באחת השבתות, כאשר נער-כה התייעצות בבית אשכול. ספיר הבחין באשה הצעירה שהסתובבה בבית, פנה אליה בסיגנונו המגושם: "גברת, כוס תה!" מרים שירתה אותו בנימוס. הוא שכה לומר תודה. כעבור זמן שוב יבש גרונו של האורח. "גברת, קרא שניה, כוס תה!" היא הגישה לו כוס שניה, וגם הפעם היה כה שקוע בביורר החשוב, שלא הודה לה. כאשר ביקר בבית אשכול, לאחר התחנה, לא זיהה את הגברת השניה של ישראל כאותה עוזרת אלמונית שהגישה לו את כוסות התה. אבל מרים לא הניחה לו ל"שכות. כוס תה?" שאלה אותו באירוניה. מאז אינו יודע כיצד לגשור גשר מעל לתה.

כאשר הופיע בשבוע שעבר לוי אשכול בפני מוזיקרת מפא"י, וכינה את דויד בן-גוריון בשם "האיש הזה", ואמר עליו, כי "העם אינו רוצה בו", היה ברור כי מאחורי הסיגנון החדש עומדת האשה החדשה.

הורגת-יבנה פינסלר (יושבת באמצע) בבית-החולים

"אני לא מצטערת"

במרינה

אסונות

מוחו של אבי

"אני לא מצטערת שהרגתי אותו. אני מצטערת רק על-כך שנשארתי בחיים." אלה היו המילים הראשונות שהשמיעה פני פינסלר אחרי שחזרה להכרתה.

סימני גאונות. השעה היתה 3.20 אחרי הצהריים, כשחזר קלמן פינסלר ביום השישי האחרון לביתו, ברחוב נחלת-צבי בפתח-תקוה. שתי דקות לאחר מכן הודעו עו דיירי הבית לשמע צעקות אימים שבקעו מהדירה בקומה הראשונה, שם התגוררה משפחת פינסלר.

לעיני השכנים, שבאו במרוצה למקום, התגלתה המונה מצועזת: בחדר המיטות שכבה אשה שגילתה סימני חיים אך בקור שי. בחדר השני שכב אבי (13) במיטתו, כשפניו מכוסים בכתמים כחולים ואדומים. תוך דקות ספורות הגיעה למקום המשטרה. האם והילד הועברו לבית-החולים השרון בפתח-תקוה. הילד מת.

כך ניפתחה השבוע מהדורה נוספת של פרשת גיולה כפרי, שזועזעה לפני כשנה את הציבור הישראלי. אלא שהפעם היו סיבות אחרות לרצח מתוך רחמים, שלא דמו לאלה שהניעו את גיולה כפרי להרוג את בנה.

פני (45) וקלמן (48) התחתנו בשנת 1942 ברומניה. אברהם, בנם היחיד, נולד אחרי עלייתם של בני-החוג לישראל. אבי היה מוכשר יותר ממרבית חבריו. נוסף ללימודים הרגילים, למד מוסיקה, ניגן בפסנתר ובאקורדיון.

מנהל בית-הספר גורדון, שבו למד אבי במשך שנים רבות, סיפר השבוע לכתב העולם הזה: "אבי היה אחד התלמידים הטובים ביותר. הוא הצטיין במקצועות ההומניים. לפני זמן מה התעורר חשד כי הוא חולה. הוא קיבל טיפול מיוחד במירפאת בית-הספר. אחרי שיחות רבות שניהלה הרופאה עם אבי, הביעה את דעתה כי הילד מגלה סימני גאונות."

הילד סירב לאכול. לפני חצי שנה התגברו החשדות בנוגע למחלתו של הילד. הוא הועבר לבית-החולים תל-השומר. הבדיקות והטיפולים הממושכים אימתו את החשדות: אבי חולה במחלת הנפילה. האם זועזעה. הגיעה או למסקנה כי מוטב היה אילו היה מת.

יתכן שמסקנה זו לא הייתה עולה במוחה של אם אחרת. יתכן גם שרק בדיקה פסי-כיאטרית תיתן הסבר משכנע למחשבותיה ולמעשיה של האם. אך עבור פני היתה זו החלטה נחושה.

ביום השישי נתנה לילד אוכל שהכיל תרור פה מרעילה, אותה קיבלה מחו"ל. הילד לא רצה לאכול ופתח בצעקות. כדי להשתיק אותו סתמה את פיו בסדין, ואז כתבה מכתב פרידה לבעלה, ובלעה כדורים שנועדו לבונה, בתוספת גלולות לומינאל. היא הובאה לבית-החולים, שקועה בשינה עמוקה. היא היתה מתעוררת גם אילו לא היו מביאים אותה אלינו, סיפרו אנשי צוות בית-החולים למחרת.

הרוג אבי פינסלר פה טתום בסדין

טוברוק, עבר אחר-כך עם יחידתו לאירופה, וכיהן כיועץ השגרירות האוסטרלית בי וושינגטון. מדי עם הגיעו לישראל, ערך בה טיול, כשהוא נוהג במכוניתו המפוארת.

★ ★ ★

איך לרדת במשקל

החייכות על טוהר מימיהם בתל-אביב עודנו נמשך, אך חברי מועצת העיר נור הגים בהתאם לשקול דעתם הפרטית. הצ' הרות ראש העירייה לא משפיעות עליהם. ילדי בן-מנחם, נציגת מפא"י, הסבירה שהיא אף פעם לא מתרחצת בים. "אני מפ' חדת ממים", אמרה. "אזב שנקר, אף הוא נציג מפא"י, סיפר כי הוא בעל בית-דפוס, לכן הוא קם מוקדם בבוקר ולא מס' פיק ללכת לים. "אבל כשאני כן מתרחץ אני נוסע כמובן לראש הניקרה, שם גר בני". מוזכר ראש העיר, צבי איכט מע' דיף לטבול בימה של תל-ברוך. מה שבטוח — בטוח. כאלו נולד מחדש, הרגיש לאחרונה עורך-הדין הבראשבעי יצחקן ש"ב. אלמונים הפיצו שמועה ששביט נפטר, גרמו לצער בחוגים רחבים בבירת הנגב. שביט עצמו, מועמד חרות למועצת העיר, לא ידע כי מודעות אבל הומונו כבר על שמו באחד מבתי-הדפוס, אך הבחין ב' בהלה שהופעתו עוררה בקרב אורחי העיר. מאוחר יותר, כשחזר לביתו, גילה כי מיטב ידידיו טילפנו, הביעו את השתתפותם בצערה של האלמנה המדומה. לרחובותי המפור' סם ביותר בארצות-הברית דן אלמגור שים בירכו אותו בהודמנויות שונות על שירים אותם כתב האמריקאי אלן שרמן. דן לא הבין את פשר הברכות, עד שפגש את אלן. שניהם הופתעו. כל אחד ראה מולו פיזמונאי שמן, עגלגל פנים וממוסקף. התברר שאנשים רבים נהגו לברך את שרמן על התרגום העברי של גבירתי הנאוה, ש' הוא פרי עבודתו של דן. אחרי שגמרו השניים להתפעל מן הדמיון שביניהם, הח' ליטו לשמור על דיאטה. אחרי שישה שבועות נפגשו שוב, גילו להפתעתם כי שניהם הפ' חיתו ממשקלם עשרים ק"ג כל אחד. סיפר דן: "החלטנו שוב להמשיך ולהרות, עד הסוף המר". כשנודע לפרופסור רוב סדן כי אחד מתלמידיו עומד להתחתן, הח' ליט להענישו על שהוא נוהג להיעדר מהר' צאותיו. במקום לברך את התלמיד עצמו, החליט הפרופסור לברך את אביו, שחקן תיאטרון זוית זלמן הרשפלד. הוא כתב לו: "הייתי רוצה לברך את בנך באופן אישי. אך מכיוון שהוא לא בא להרצאות, אני נאלץ לשלוח את ברכתי דרכך".

אנשים

איך לאבד יוקרה

מה עולה בגורלו של מנהיג השרוי ב' בדידות? תשובה על-כך נתן השבוע ראש הממשלה לוי אשכול בראיון ותונאי, כש' הזכיר שהיה זה הוא שהציע להדיח את פינחס לבון בשבת השחורה. "רציתי לחלץ את בן-גוריון ממצוקתו הנפשית. עשיתי משהו שנראה בעיני רבים כאלו שילמתי בעבורו — אין נקראת המילה הזאת? — ביוקרה. אני השלמתי גם עם זה. לא הת' ייעצתי עם אף אחד, הייתי או יחידו בבית". מדבריו הובן כי אילו היה נשוי כבר אז למרים אשכול, היתה החלטתו אחרת (ראה עמודים 19-20). העיתון ניו-יורק טיימס הקדיש לאחרונה כתבה למוזיאון ישראל, והיה זה אך טבעי כי אישיותו של מנהל המוזיאון טדי קולק תתפוס בה מקום נכבד. נאמר בה כי טדי נולד בהיאט' נאם כבן למשפחה אמידה. אביו היה מ' מנהלי בנק רושילדו שם, אך לבסוף קץ טדי בחיים בדרום-מזרח אסיה ועלה לישראל. רבים ממעריצי טדי בארצות-הברית הופתעו למקרא הביוגרפיה החדשה, פנו למערכת העיתון וביקשו הסברים. התברר להם כי העורכים, שהיו שקועים במשך זמן רב בכעיות המלחמה בוויאט-נאם, טעו, הח' ליפו בה את וינה, בירת אוסטריה, שם באמת נולד טדי. השגריר האוסטראלי החדש, ויליאם לנדרייל, סיפר השבוע כי זכה להגשים חלום ישן. בראשית מלחמת-העולם השניה שהה הוא בארץ, עבר אי' מונים צבאיים בבסיס הבריטי שהיה בגוליס. הוא חלם אז לחלוק פעם בכבישי הארץ כשהוא נוהג במכונית מפוארת. מאז הספיק לנודו ברחבי העולם. הוא לחם כקצין ב'

כריכות

העולם הזה

הקוראים אשר מסרו את גליונותיהם לכריכה, יכולים לקבלם בימים שלי-שי, רביעי וחמישי של שבוע, בין ה' שעות עשר בבוקר ושתיים בצהריים, ובין ארבע לשש אחר הצהריים, ב' משרדי "העולם הזה", רחוב גליק' טון 8, תל-אביב.